

ПРОЦЕНКА НА НИВОТО НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АКЦИСКИОТ ПЛАН НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА ТРАНСПАРЕНТНОСТ (2019-2021) ВО ПЕРИОДОТ НОЕМВРИ 2019 – НОЕМВРИ 2020

Скопје, февруари 2021 година

USAID
ОД АМЕРИКАНСКИОТ НАРОД

Ова истражување е подготвено од Фондација Метаморфозис во рамки на Проектот за граѓанско учество со поддршка на американскиот народ преку Агенцијата на САД за меѓународен развој (УСАИД). Мислењата изразени во ова истражување не ги изразуваат ставовите на Агенцијата на САД за меѓународен развој или на Владата на Соединетите Американски Држави.

ВОВЕД

Стратегијата за Транспарентност на Владата на Република Северна Македонија (Стратегијата) се усвои во ноември 2019 година по шестмесечен период на консултации и истражување во врска со нејзиниот делокруг и содржина. Консултацијата и подготовката беа поддржани од Европската унија преку проектот ACTION SEE (Одговорност, технологија и мрежа на институционална отвореност во Југоисточна Европа) и од Фондацијата Отворено општество Македонија. Оваа соработка беше официјализирана со потпишување на трипартитен меморандум за соработка помеѓу Владата на Република Северна Македонија, Фондација Метаморфозис и Фондација Отворено Општество Македонија во април 2019 година. Од проектот ACTION SEE предводен од Фондацијата Метаморфозис, преку кој се следеше отвореноста на институциите четири последователни години со Индексот на отвореност, произлегоа клучни препораки за подобрување на нивната транспарентност и отчетност со секој циклус на истражување. Овој проект обезбеди основни информации за степенот до кој принципите на добро управување се почитуваат од страна на извршната власт и ги постави темелите за дефинирање на поглавјата на Стратегијата. Бидејќи Метаморфозис продолжува да ја оценува отвореноста на институциите преку Индексот на отвореност и да дава препораки за тоа како да се подобри доброто управување, се обврзавме да го следиме спроведувањето на соодветниот акциски план (АП) за да видиме колку институциите ги земаат предвид повратните информации што им ги даваме. Следењето на спроведувањето на АП на Стратегијата, како и проценката на Индексот на отвореност на извршната власт се поддржани од Проектот за граѓанско учество (CER) на УСАИД.

АП за спроведување на Стратегијата за транспарентност опфаќа период од две години (од ноември 2019 до ноември 2021 година), се состои од пет поглавја и во секое од нив има неколку стратешки определби, кои потоа се поделени на мерки и активности. За секоја активност има одредено временска рамка за спроведување и кој ја спроведува, а исто така има и индикатори за успех. Метаморфозис го следи спроведувањето на активностите според индикаторите за успех дадени во самиот АП, па ова може да послужи како извештај во сенка за спроведувањето на АП. **Меѓутоа, бидејќи владата не објави никаков извештај за спроведувањето во првата година или "податоци за укажувања, упатства и мерки..." во врска со неспроведувањето на Стратегијата, како што е планирано според самиот АП (под поглавје: Мониторинг), овој извештај е навистина единствената достапна информација за статусот на спроведување на оваа стратегија.**

ВОВЕД

Овој мониторинг го проценува спроведувањето на АП во две димензии: (1) дали се спроведува навремено и (2) дали се спроведува целосно во случаен примерок од 50 институции: 16 министерства и 34 органи и тела на извршната власт. Подготвени се четири различни прашалници според видот на институцијата и активностите кои тие институции требаше да ги спроведат во првата година (ноември 2019 - ноември 2020 година): (1) Генералниот секретаријат како централна институција за мониторинг и орган за спроведување, (2) Министерства и органи и тела на извршната власт, (3) Министерството за информатичко општество и администрација, кое покрај општите обврскишто се однесуваат на сите институции, е одговорно и за спроведување на специјализирани активности и (4) Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер заради одговорноста за спроведување на специјализирани активности.

На прашалниците одговорија 33 од 50-те контактирани институции, односно 66% од нив: Генералниот Секретаријат, Секретаријатот за европски прашања, 13 министерства и 18 органи на извршната власт. Бројот на одговорени прашалници кои беа доставени како барања за пристап до информации од јавен карактер е значително мал и укажува на нискиот степен до кој институциите го почитуваат принципот на слободен пристап до информациите, што е всушност првото поглавје на Стратегијата. Крајниот рок за доставување на одговорените прашалници повеќепати го продолжувавме и повеќето од одговорите доцнеа. Сепак, со оглед на кризата со КОВИД-19, која ја диктира динамиката на работа на сите институции, сите одговори беа прифатени како валидни.

Институциите кои одговорија на нашите прашалници за следење на спроведувањето на АП на Стратегијата за транспарентност се следниве:

Генерален Секретаријат на Владата на Република Северна Македонија	Биро за јавни набавки
Секретаријат за Европски прашања	Геолошки завод на Република Северна Македонија
Министерство за информатичко општество и администрација	Државен завод за статистика
Министерство за правда	Агенција за иселеништво
Министерство за надворешни работи	Државен инспекторат за животна средина
Министерство за животна средина и просторно планирање	Државен архив на Република Северна Македонија
Министерство за финансии	Државен инспекторат за транспорт
Министерство за транспорт и врски	Биро за развој на образование
Министерство за одбрана	Државен инспекторат за техничка инспекција
Министерство за економија	Царинска Управа
Министерство за култура	Агенција за лекови и медицински средства
Министерство за внатрешни работи	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер
Министерство за локална самоуправа	Биро за регионален развој
Министерство за труд и социјална политика	Државен инспекторат за земјоделство
Државен инспекторат за труд	Државен пазарен инспекторат
Управа за хидрометеоролошки работи	Државен санитарен и здравствен инспекторат
Управа за извршување на санкциите	

ПРЕГЛЕД

Пристап до информации

Според АП, во периодот помеѓу ноември 2019 и февруари 2020 требаше да се спроведуваат сите осум планирани активности во рамки на поглавјето Пристап до информациите. Спроведувањето на овие активности се следи со индикаторите I – IX во табелата прикажана на крајот на овој документ.

Една важна напомена што се однесува на овој извештај, а и на Акцискиот план е дека обврските на Министерот без ресор задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност околу координирањето и следењето на спроведувањето на Стратегијата за транспарентност во новата влада ги презема Националниот координатор за одговорно владеење и транспарентност и поради тоа тие се користат наизменично за целите на овој извештај.

Резиме на планираните активности:

- Владата и сите институции ќе го реализираат делегирањето на моќта за донесување одлуки од функционерите на овластените службеници во постапките за пристап до информации.
- Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер (Агенцијата) ќе создаде прирачници и упатства за примена на принципот на делегирање на моќ и почитување на роковите за одлуки.
- Владата и Агенцијата ќе потпишат меморандум за соработка, со кој ќе се воведат редовна комуникација меѓу двете институции за откриени неправилности и преземање мерки против истите. Оваа соработка ќе биде овозможена преку ангажирање персонал од владата чиј опис на работата ќе се фокусира на комуникација и анализирање на податоците и информациите добиени од Агенцијата во врска со работењето на институциите.
- Министерот без ресор задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност ќе подготви нацрт-заклучоци засновани на годишниот извештај на Агенцијата, усвоен од Собранието, за тоа како да се решат предизвиците наведени во соодветниот извештај.

ПРЕГЛЕД

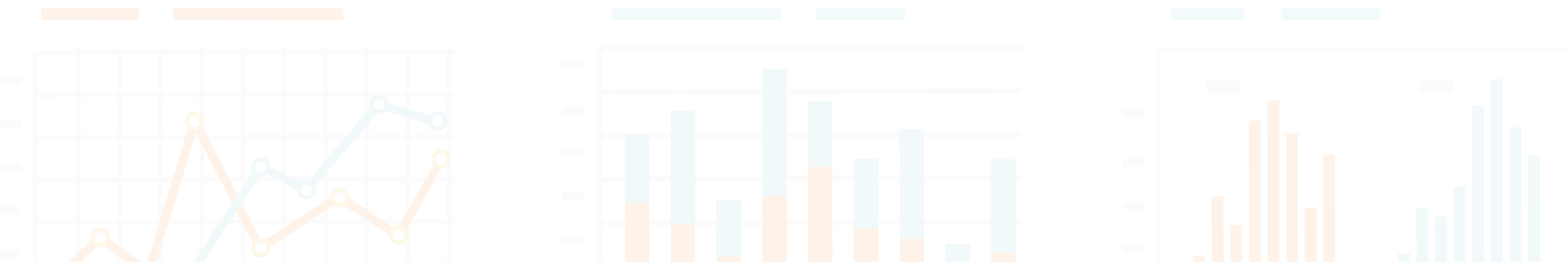
Мониторингот спроведен од Фондацијата Метаморфозис покажува дека три од вкупните осум активности се започнати но ниту една од нив не е целосно завршена. Генералниот Секретаријат при Владата на Република Северна Македонија и Агенцијата за пристап до информации од јавен карактер известуваат дека нацрт-образец за одлуката за делегирање на моќта за донесување одлуки по постапките за пристап до информации бил подготвен од страна на Агенцијата во првиот квартал на 2020 година и се планирало за него да се расправа на седница на Владата. Меѓутоа, ова било отстрането од дневниот ред, како резултат на забелешките дадени од Секретаријатот за законодавство. Секретаријатот за законодавство смета дека овластувањето на службено лице за посредување со информации од јавен карактер би подразбирало претходно уредување на ова прашање со посебен член на Закон и утврдување на овластување за донесување на соодветен подзаконски акт за пропишување на формата и содржината на истиот. Генералниот Секретаријат информира дека Секретаријатот за законодавство има предложено овластувањето за посредување со информации од јавен карактер да биде дадено од самите институции кои имаат права и надлежности да го направат истото.

Од добиените одговори од институциите може да се заклучи дека заложбата на Стратегијата за транспарентност за делегирање на моќта по постапките за пристап до информации не се спроведува ни по сопствена иницијатива на институциите. Имено, од 33те мониторираните институции, само пет ни доставија одговор на бараните информации потпишани од службено лице, т.е. без потпис од функционер: Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Министерството за внатрешни работи, Министерството за правда, Министерството за финансии и Министерството за надворешни

работи. Од петте институции, само Министерството за финансии и Министерството за правда имаат решенија за делегирање на моќта за донесување одлуки за барања за пристап до информации потпишани после ноември 2019 кога е усвоена Стратегијата за транспарентност, што не укажува на поврзаност меѓу двата процеси.

Што се однесува до заложбата да се воспоставува тесна соработка меѓу Владата и Агенцијата за слободен пристап, Генералниот Секретаријат известува дека Меморандум за соработка со Агенцијата за слободен пристап не е потпишан и дека нема напредок од пред шест месеци. Потпишувањето на Меморандумот за соработка било одложено поради планот за организирање на избори во април 2020 година, кои потоа беа одложени поради епидемијата со КОВИД-19 во земјата. Дополнително, сè уште не е донесен акт за систематизација на работните места во Генералниот Секретаријат на Владата на Република Северна Македонија кој предвидува извршител во новата (уште неоформена) организациска единица задолжена за редовно комуницирање со АСПИ. Следствено, АСПИ не доставува повремени извештаи во Владата за воочени незаконитости во работата на одделни органи и на веб-страницата на Владата не се објавени информации за тоа дали/како се спроведуваат препораките на Собранието во врска со годишниот извештај на АСПИ.

Генералниот Секретаријат планира да го ревидира Акцискиот план на Стратегијата за транспарентност и со тоа да постави нови рокови за планираните активности, вклучувајќи го и потпишувањето на Меморандум со АСПИ но деталите околу ревидирањето на Акцискиот План не се соопштени.

Активна транспарентност

Речиси сите активности што се дел од поглавјето Активна транспарентност се планирани да се реализираат во рамки на периодот опфатен со овој извештај (ноември 2019 – ноември 2020). Во овој извештај заложбите на поглавјето Активна транспарентност се следат со индикаторите IX-XXXV, и ги покриваат активностите 9-30 од Акцискиот План и табелата прикажана на крајот на извештајот.

Овој список нуди резиме на планираните мерки и активности во рамки на ова поглавје:

- Да се ажурира списокот со документи и информации од јавен карактер што треба да ги објавуваат сите институции на своите веб-страници; да се осигура нивно редовно ажурирање со тоа што старите документи ќе останат јавно достапни.
- Да се прошири списокот на јавни службеници кои се набљудувани со алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавни функции и да се ангажира персонал со цел да се надгледува спроведувањето на процесот.
- Податоците за јавните набавки прикачени на веб-страниците на институциите да бидат поврзани со оние на Електронскиот систем за јавни набавки.
- Да се обезбеди формат за унифицирање на содржината на веб-страниците на институциите на извршната власт (вклучувајќи го и објавувањето на најчесто поставувани прашања), обуки за службените лица надлежни за одржување на веб-страниците и промовирање на користењето на веб-страниците/подигнување на свеста за правото на граѓаните за пристап до информации преку разни канали и алатки (вклучувајќи видеоматеријали, брошури, јавни настани). Како дел од ова активност, Стратегијата за транспарентност планира и воспоставување на рубрика посветена на оценување на

транспарентноста на институциите на нивните веб-страници каде граѓаните можат да објавуваат коментари и оценки.

- Да се формира нова организациска единица со осум ангажирани лица во Генералниот Секретаријат за следење на спроведувањето на Стратегијата за транспарентност.
- Планирана е и изработка на коментар за новиот Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер од страна на Владата.

Мониторингот спроведен од Фондацијата Метаморфозис покажува дека само две обврски од поглавјето Активна транспарентност се целосно завршени и една од нив е во тек. Генералниот Секретаријат и голем дел од институциите кои одговорија на нашиот прашалник потврдуваат дека до нив е доставен нацрт записник од 26-та седница на Владата на РСМ одржана на 7-ми декември 2020 година каде што е донесен следниот заклучок: имателите на информации се должни на своите веб-страници да ги објават документите и информациите согласно член 10 од ЗСПИЈК и дадена е препорака сите иматели на информации редовно да објавуваат анонимизирани барања за пристап заедно со одговорите кои ги доставиле до барателот, со цел тие да можат да бидат повторно употребени од други физички и правни лица. Одговорите на институциите во врска со тоа колку често ги ажурираат документите значително варираат, што потврдува дека нема воспоставен систем за тоа колку често треба да се ажурираат различните документи и информации кои што Владата наредува да се објавуваат на веб-страниците на институциите.

Покрај тоа, сè уште не е ажурирана алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавни функции, ниту пак е ангажиран нов персонал за да го надгледува нејзиното спроведување. Исто така, организациската единица при Генералниот Секретаријат за следење на спроведувањето на Стратегијата за транспарентност сè уште не е екипирана. Неуспехот да се активира оваа единица е секако главната причина за одложувањето

ПРЕГЛЕД

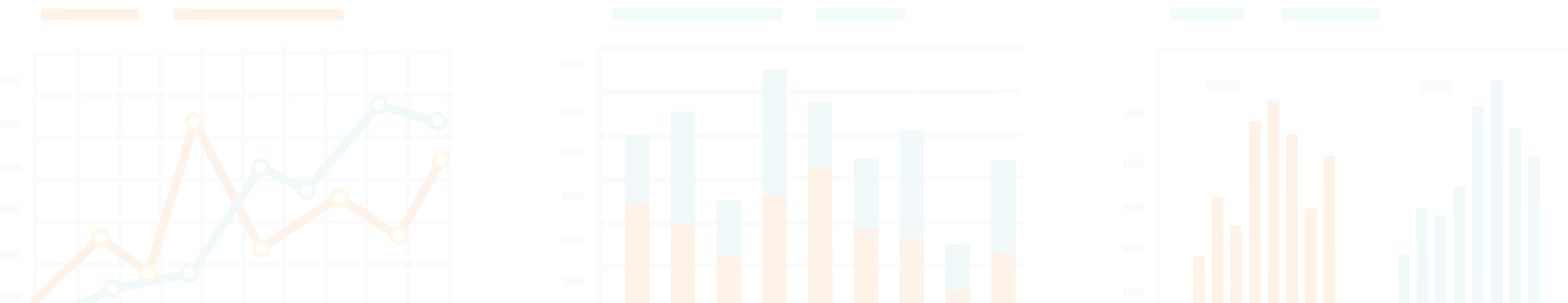
на многу активности на Стратегијата. Недостатокот на информации за спроведувањето на Стратегијата е исто така директна последица од отсуството на централна единица за следење. Иако во мониторингот за првите шест месеци на спроведување на Стратегијата за транспарентност, Генералниот Секретаријат извести дека очекуваат оваа единица да биде функционална до крајот на август или почетокот на септември 2020 година, истата сè уште не е ставена во функција.

Во групата мерки кои не се реализирани влегуваат и заложбата да се изработи коментар за ЗСПИЈК од страна на Владата, мерката за унифицирање на веб-страниците на институциите и кампањата за подигнување на јавната свест за правото да бидат информирани.

Упатствата за унифицирање на форматите и содржината на веб-страниците не се подготвени, и со самото нереализирање на оваа активност не се имплементирани ниту планираните активности за промоција на веб-страниците и олеснување на користењето на истите од страна на граѓаните. Исто така како нерализирана активност останува и спроведувањето на обуките за додавање содржина и одржување на веб-страниците од страна на одговорните службеници. Тендерската постапка отворена од МИОА во ноември/декември 2019 година била неуспешна, а потоа прекината поради

воспоставувањето на техничка влада и потоа била продолжена во септември 2020 по составувањето на новата влада. Од Генералниот Секретаријат информираат дека во тек е разгледувањето на пристигнатите понуди и за кратко време ќе биде избран економски оператор кој ќе ја изработи платформата со која во иднина треба да се изработат унифицираните веб-страници за Владата и министерствата.

Една позитивна забелешка е дека иако институциите не добиле насоки за унифицирање на форматите и содржините, заложбата на Стратегијата за транспарентност да се објавуваат Често поставувани прашања на веб-страниците на институциите ја следат половина од институциите кои го одговорија прашалникот. Дополнително, исто толку институции ги поврзуваат објавените документи за јавни набавки на нивните веб-страници со документите објавени на Електронскиот систем за јавни набавки. Се претпоставува дека поврзувањето на базите на институциите со Електронскиот систем за јавни набавки е резултат на задолжувањето што го направи Владата на министерствата и нивните органи за потребите на алатката Финансиска транспарентност (во врска со Ковид-19 донациите) што голем дел од институциите го примениле за целокупната документација на нивните јавни набавки.

Подзаконски акти

Сите мерки и активности од ова поглавје (вкупно четири) се планирани да бидат завршени во временската рамка опфатена со овој извештај (ноември 2019 - ноември 2020):

- Владата ќе донесе одлука со која ќе ги обврзе сите институции и тела на извршната власт да ги објават своите нацрт-подзаконски акти на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) за јавни консултации.
- Ажурирање на софтверското решение за ЕНЕР за да се овозможи поставување на подзаконски акти од извршни институции и тела.
- Ќе започне приклучувањето на предлог-подзаконски акти од страна на органите.

Активностите 31-34 на ова поглавје се следат со индикаторите XXXVI – XXXVIII во табелата подолу.

Мониторингот спроведен од страна на Фондацијата Метаморфозис покажува дека обврските планирани во ова поглавје се делумно извршени. Владата сè уште нема донесено одлука да ги обврзува сите извршни институции и тела да објавуваат подзаконски акти на ЕНЕР но ажурирањето на софтверското решение за да го овозможи истото е направено. На ЕНЕР нема објавени подзаконски акти од ни една институција во временската рамка опфатена со овој извештај.

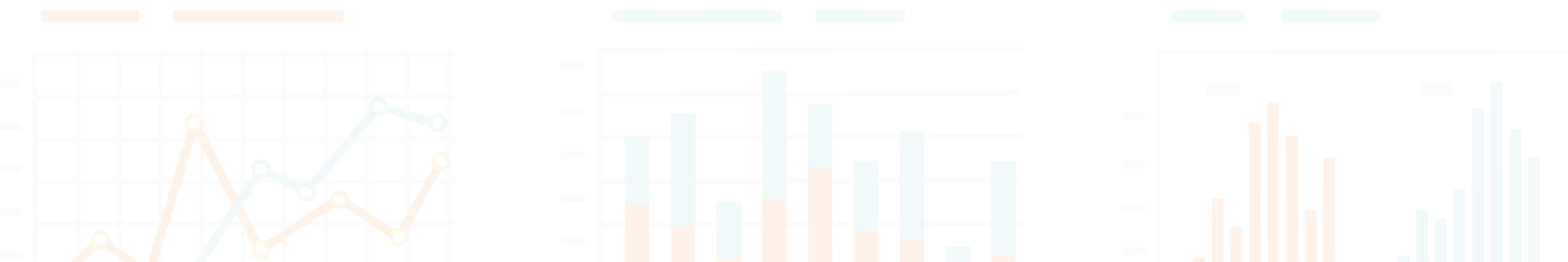
Усогласување со правото на ЕУ

Во ова поглавје планирани се само две активности 35-36 кои се следат со индикаторите XXXIX – XL.

Според АП, во периодот помеѓу ноември 2019 и ноември 2020:

- Ќе биде спроведена анализа на Законот за користење на податоци од јавниот сектор и подзаконските акти и ќе се формира работна група за изготвување на нов закон усогласен со Директивата на ЕУ за отворени податоци и повторна употреба на информациите од јавниот сектор.

Мониторингот спроведен од Фондацијата Метаморфозис покажува дека ниту една од обврските планирани во ова поглавје не е започната. Министерството за информатичко општество и администрација известува дека активностите се планирани за вториот квартал на 2021 година иако на претходното мерење најавија дека тоа ќе се направи во четвртиот квартал на 2020 година.

Мониторинг

Поглавјето Мониторинг се состои од четири активности 43-45 кои се следат со индикаторите XLVI – XLIX.

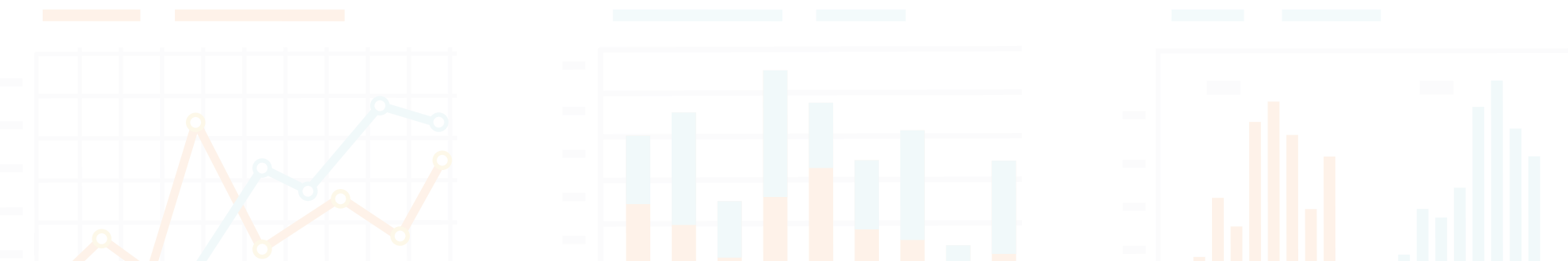
Според АП, во периодот помеѓу ноември 2019 и ноември 2020:

- Министерот без ресор задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност ќе формира работна група со повеќе засегнати страни, која ќе биде надлежна за следење на спроведувањето на Стратегијата.
- Новата организациска единица во Генералниот секретаријат која го надгледува спроведувањето на Стратегијата ќе му поднесува извештај на министерот без ресор задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност за напредокот во спроведувањето на Стратегијата на квартална основа. Ова значи дека во периодот

опфатен со овој извештај, требаше да бидат подготвени четири квартални извештаи.

- Од друга страна, министерот без ресор задолжен за комуникации, одговорност и транспарентност ќе доставува извештај до Владата на секои шест месеци. Ова значи дека во периодот опфатен со овој извештај, требаше да бидат доставени два извештаи до Владата.

Мониторингот спроведен од Фондацијата Метаморфозис покажува дека ниту една од обврските планирани во ова поглавје не е започната. Генералниот Секретаријат го припишува одложувањето на спроведувањето на обврските од ова поглавје на епидемијата со КОВИД-19 со план во март 2021 година да се одржи состанок на сите активни и вклучени чинители на Стратегијата за транспарентност и да се предложат членови на работната група за следење на имплементацијата на Стратегијата за транспарентност.

ЗАВРШНИ ЗАБЕЛЕШКИ

Крајниот заклучок од мониторингот е дека спроведувањето на Стратегијата за транспарентност стагнара повеќе од една година. Од вкупно 45 активности на Акцискиот план, само две се целосно завршени и три се во тек, голем дел од кои се реализирани како дел од други процеси и програми на институциите.

Во јавноста нема информации за статусот на спроведување на Стратегијата, ниту пак биле информирани заинтересираните страни за ангажираноста на Владата за спроведување на заложбите или пак за планот да се реструктурира и да се прилагоди временската рамка.

Временската рамка на Акцискиот план за спроведување на Стратегијата за транспарентност навистина се совпаѓа со период со многу неизвесности вклучувајќи ја кризата со пандемијата и техничката влада која траеше подолго одошто планираното. Меѓутоа, со мотив да се постигне визијата на оваа Стратегија т.е да се изгради довербата на граѓаните во Владата на РСМ, комуникацијата и известувањето за сите донесени политики од страна на Владата кон јавноста треба да бидат доследни и навремени.

Затоа, активноста која моментално е клучна и треба итно да се спроведе е екипирање на организациската единица за координација и мониторинг на Стратегијата од страна на Генералниот Секретаријат и формирање на работната група на засегнати страни за следење на спроведувањето на Стратегијата, како што е планирано во Акцискиот план.

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
Пристап до информациите	Унапредување на практиката на владините органи во спроведување на начелото на делегирање на надлежноста, според ЗОУП, во постапките за пристап до информациите	1. Поединечно укажување до секое одговорно лице на органот кој одговара пред ВРСМ за задолжително извршување на заклучокот од 120-тата редовна седница, според кој одлуките за пристап до информациите ќе ги носат и потпишуваат службените лица во органот					
Пристап до информациите			1. Изработка на терк на решение за пренесување на овластувањето за одлучување во постапките за пристап до информациите	I. Дали е изработен терк на решение за пренесување на овластувањето за одлучување во постапките за пристап до информации и кога? До кои владини органи и организации опфатени со Стратегијата е доставен теркот и кога?	јануари 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			2. Пренесување на овластувањето од одговорно лице на службено лице, за слободен пристап до информациите за самостојно решавање во постапките за пристап до информациите.	II. Дали и кога одговорното лице во вашата институција има потпишано решение за пренесување на овластувањето за одлучување во постапките за пристап до информации?. Во прилог доставете копија од решението.[Барање: копија од решението?]	февруари 2020	СИТЕ	
		2. Јакнење на свеста на ВРСМ и на избраните и именуваните функционери од страна на Владата за значењето на начелото на делегирање на надлежноста во постапките за пристап до информациите, како основна мерка за отстранување на политичкото влијание во реализацијата на транспарентноста.					
			3. Изработка на водичи и друг информативен материјал за доследна примена на начелото на делегирање и почитување на роковите за одлучување.	III. Колку водичи и информативни материјали за доследна примена на начелото на делегирање и почитување на роковите за одлучување се изработени до февруари 2020 или подоцна? Во прилог доставете ги (1) информативните материјали и (2) листата на институции до кои се дистрибуирани информативните материјали	февруари 2020	АСПИ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
	Воспоставување партнерски однос меѓу ВРСМ и Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер	3. Редовно информирање на ВРСМ, од страна на АСПИ за степенот на имплементација на ЗСПИЖ: статистички податоци на годишно ниво, број на обжалени одлуки, број на усвоени жалби, извршување на одлуките на АСПИ, повремени извештаи за воочени поголеми незаконитости во работата на одделни органи		IV. (1) Дали меѓу ноември 2019 и ноември 2020 АСПИ има доставено повремени извештаи за воочени поголеми незаконитости во работата на одделни органи)? (2) Дали има склучено Меморандум за соработка меѓу Владата РСМ и АСПИ?	февруари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ / АСПИ	
			4. Усвоен акт за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ, со предвиден извршител од новата организациска единица со работна обврска да ги анализира сите податоци и информации добиени од АСПИ	V. Дали и доколку да, кога е донесен актот за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ кој предвидува извршител во новата организациска единица задолжена за анализа на сите податоци добиени од АСПИ?	декември 2019	Генерален секретаријат ВРСМ	
			5. Избран административен службеник со обврска да ги анализира сите податоци и информации добиени од АСПИ јануари 2020	VI. Дали работното место на административен службеник ангажиран со анализа на сите податоци и информации добиени од АСПИ е пополнето и, доколку да, кога? Име и презиме, назив на позицијата и контакт информации (емаил,) на административниот службеник ангажиран со анализа на сите податоци и информации добиени од АСПИ?	јануари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	
		4. Назначување службено лице одговорно за постојана комуникација, соработка, анализа и размена на информациите и податоците за состојбите со службено лице од новата организациска единица во Генералниот секретаријат на ВРСМ					
			6. Усвоен акт за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ, со предвиден извршител од новата организациска единица, кој ќе има работна обврска редовно да комуницира со АСПИ.	VII. Дали е донесен актот за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ кој предвидува извршител во новата организациска единица задолжена за редовно комуницирање со АСПИ и доколку да, кога?	јануари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: 1 - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			7. Избор (преку јавен оглас, интерен оглас или мобилност) на административен службеник со работна обврска редовно да комуницира со АСПИ	VIII. Дали работното место на административен службеник ангажиран со редовно комуницирање со АСПИ е пополнето, и доколку да, од кого? Име и презиме, назив на позицијата и контакт информации (емаил,) на административниот службеник ангажиран со редовно комуницирање со АСПИ?	јануари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	
		5. Анализа и имплементација на препораките на Собранието на РСМ од усвоениот годишен извештај на АСПИ					
			8. Подготовка на предлог-заклучоци на ВРСМ од страна на министерот задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност по препораките на Собранието на РСМ	IX. Податоци за имплементацијата на препораките од Собранието на РСМ поврзани со усвоениот годишен извештај за работа на АСПИ се објавуваат на веб-страницата на ВРСМ и другите канали, 2. Објавени податоци за преземени мерки од страна на ВРСМ наспрема владините органи по укажувањата на АСПИ.	еден месец по усвојувањето на извештајот за работата на АСПИ од страна на Собранието на РСМ	Генерален секретаријат ВРСМ	
Активна транспарентност	Минимален број информации и документи со обврска да бидат објавени на веб-страницата на секој орган, редовно да бидат ажурирани, но и да се зачуваат старите документи и информации.	6. Подготовка на листа со минимален број информации и документи, со обврска да бидат објавени на веб-страницата на секој орган.					
			9. Подготовка на листата на документи и информации.	XI. (1) Дали Владата на РСМ има доставено листа со минимален број на информации и документи со обврска да бидат објавени на веб-страницата на секој орган меѓу ноември 2019 – ноември 2020? (2) Доколку одговорите позитивно на претходното прашање, дали имате дефиниран систем за колку често треба да се ажурираат документите?	јануари 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност, СИТЕ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: 1 - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
	Поврзување на податоците за јавните набавки прикачени на веб-страниците на министерствата и другите органи и организации опфатени со оваа стратегија и оние на Електронскиот систем за јавни набавки	7. Поврзување на податоците на органите и организациите опфатени со Стратегијата и оние на Електронскиот систем за јавни набавки		XIII. Дали е воспоставена рамка за начинот на следење на поврзаноста на веб-страниците со електронскиот систем до јануари 2020	септември 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	
			11. Сите постоечки бази на податоци и портали на владините органи се поврзани со Електронскиот систем за јавни набавки, така што податоците ќе коинцидираат.	XIV. 1. Дали податоците за јавните набавки прикачени на веб-страниците на нашата веб-страница се поврзани со оние на Електронскиот систем за јавни набавки?	септември 2020	СИТЕ	
	Надградба на алатката за отчетност за трошоците за носителите на јавните функции	8. Заклучок на ВРСМ за проширување на Алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавните функции.					
			12. Подготовка на проширена листа на функционери.	XV. Дали проширената листа на функционери опфатена со алатката за отчетност е изработена? Доколку да, кога?	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			13. Подготовка на методологија за следење на реализацијата на заклучокот.	XVI. Дали е подготвена методологија (воспоставена рамка за како и колку често го следи објавувањето и ажурирањето на документите и информациите) за следење на реализацијата на проширената Алатка за отчетност. Доколку да, кога?	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			14. Усвоен акт за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ со предвиден извршител од новата организациска единица кој ќе има работна обврска да ја следи имплементацијата на заклучокот од мерката број 1.	XVII. Дали е усвоен актот за систематизација на Генералниот секретаријат на ВРСМ кој предвидува извршител во новата организациска единица задолжена за следење на имплементацијата на проширената Алатка за трошоците на носителите на јавните функции? Доколку да, кога?	декември 2019	Генерален секретаријат ВРСМ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: 1 - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			15.Избор (преку јавен оглас, интерен оглас или мобилност) на административен службеник со работна обврска како што е предвидена во активноста 1.3.	XVIII. Дали и кога е пополнето работното место на административен службеник ангажиран со следење на имплементацијата на проширената Алатка за трошоците на носителите на јавните функции? Ве молиме споделете ги следните податоци за административниот службеник ангажиран со имплементација на проширената Алатка за трошоците на носителите на јавнијавните функции: Име и презиме, назив на позицијата и контакт информации (телефонски број, емаил)	јануари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	
	Спроведување јавна кампања за промоција на воедначените веб-страници..	9. Информации за јавноста за содржината и за начинот на користење на веб-страниците на органите, пренесени преку медиумите, по пат на јавни расправи и дебати и преку социјалните мрежи, како и промоција во рамките на високообразовните установи и слично.		XIX. Дали веб-страниците на ВРСМ и на владините органи имаат рубрика за оценување на нивната транспарентност каде што граѓаните можат да го изразат степенот на своето задоволство? 2. Дали е подготвена Програма за промоција на воедначените веб страници во рамките на високообразовните установи , медиумите, социјалните мрежи, преку јавни расправи и дебати? Доколку да, кога?	јануари 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			16. Утврдување на содржината на информативниот материјал од мерката број 1.	XX.Какви видови на информативни материјали за информирање на јавноста за содржината и начинот на користење на веб страниците на органите се подготвени?. Во прилог споделете линк до материјалите или доставете ги материјалите како прилози.	јануари 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
		10. Обука на службените лица во органите надлежни за одржување на веб страните					

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			17. Изработка на материјали за обука	XXI. Дали е изработена Програмата за обука за овластени службеници задолжени за одржување на веб-страницата, како што е планирано со мерката "Обука на службените лица во органите надлежни за за одржување на веб страните на стратегиската определба "Промоција на правото на слободен пристап до информациите и наактивната транспарентност"? Доколку да, кога?	март-септември 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			18. Утврдување на бројот на слушатели, бројот и распоредот на часовите за обука.	XXII. Дали е утврден План за (1) број на обуки и (2) распоред на часови за обуки како што е планирано со мерката "Обука на службените лица во органите надлежни за за одржување на веб страните на стратегиската определба "Промоција на правото на слободен пристап до информациите и наактивната транспарентност"? Доколку да, кога?	март-септември 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			19. Определување на обучувачи.	XXIII. Дали се одбрани обучувачите за реализација на обуките за службениците надлежни за одржување на веб-страниците? Доколку да, (1) кога се избрани, (2) по кои критериуми и (3) колку обучувачи се/ќе бидат ангажирани? Доколку не, кога ќе биде реализирана ова активност?	март-септември 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			20. Изведување обуки.	XXIV. 1. Колку обуки се/ ќе бидат реализирани за службениците надлежни за одржување на веб страниците и колку се вкупно планирани? 2. Колку лица се/ ќе бидат опфатени со овие обуки 3. Ве молиме наведете број и имиња на организациите и органите вклучени (или ќе бидат вклучени) во обуките со свои слушатели.	март-септември 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
	Промоција на правото на слободен пристап до информациите и на активната транспарентност.	11. Информации за јавноста за правото да се биде информиран за работата и за активностите на секој орган кој одговара пред Владата, преку медиумите, социјалните мрежи и јавните дебати, со соопштенија за јавноста, сликовити и лесно разбирливи брошури и слично, како и преку промоција во рамките на средните училишта и високообразовните установи.		XXV. Дали на веб-страниците на ВРСМ и владините тела е воспоставена рубрика посветена на оценување на нивната транспарентност каде граѓаните можат да објавуваат коментари и оценки	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			21. Утврдување на содржината на информативниот материјал од мерката број 1.	XXVI. Дали е утврдена содржината на информативните материјали за правото на јавноста да бидат информирани за работата на Владата. Дали е донесен План за дистрибуција на изработените содржини.	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			22. Изработка на видеоматеријали и брошури.	XXVII. Колку видеоматеријали се изработени и дистрибуирани до јуни 2020? Колку брошури се изработени и дистрибуирани до јуни 2020 На кои локации се достапни видеоматеријалите и брошурите?	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност // АСПИ	
			23. Изработка на „Најчесто поставувани прашања“ од страна на граѓаните и нивно одговарање на веб-страниците на ВРСМ.	XXVIII. Дали е воспоставен функционален систем на добивање на повратни информации од страна на органите на рубриката „Често поставувани прашања“ (верификација 1) Повратните информации од државните тела од рубриката „Најчесто поставувани прашања“ се ставени на располагање до јуни 2020. (верификација 2)	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност, СИТЕ	
			24. Предавање во средните училишта и универзитетите.	XXIX.1. Ве молиме споделете го планот/ програмата за предавање во средни училишта и високообразовните институции за правото да бидат информирани за работата и активностите на секој орган кој одговара пред Владата. 2. Колку предавања се реализирани меѓу ноември 2019 и ноември 2020 и во кои училишта и/или универзитети?	континуирано	АСПИ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			25. Подготовка на коментар на новиот ЗСПИЈК.	XXX. Дали е изработен и објавен Коментарот на новиот ЗСПИЈК во електронска форма на веб-страницата на ВРСМ?	јуни 2020	Министер задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	
			26. Спроведување кампања и други видови промоција	XXXI. (1) Колку и какви промотивни активности (соопштениеја за јавноста, сликовити и лесно разбирливи брошури и слично, како и преку промоција во рамките на средните училишта и високообразовните установи) се реализирани до ноември 2020 (2) Колку јавни кампањи (медиумите, социјалните мрежи и јавните дебати) се реализирани до јуни 2020? (3) Колку промотивни материјали се дистрибуирани до ноември 2020? НЕМА РОК	континуирано	АСПИ	
	Формирање организациска единица за стратески развој и транспарентност, во рамките на ГС на ВРСМ, која ќе биде задолжена за собирање и анализирање на податоците поврзани со спроведувањето на оваа стратегија.	12. Отпочнување со работа на новата организациска единица.					
			27. Задолжување на Секторот за човечки ресурси и кадровски работи да подготви нови правилници.	XXXII. Дали се распределени работните задачи за новата организациска единица за стратески развој? Доколку не, кога се очекува да се реализира ова активност?	ноември 2019	Генерален секретаријат ВРСМ	
			28. Добивање согласност од страна на надлежните органи.	XXXIII. Дали е добиена согласност од надлежните органи за формирање на организациска единица за стратески развој и транспарентност во рамките на ГС на ВРСМ? Доколку не, кога се очекува да се реализира ова активност?	декември 2019	МИОА	
			29. Усвојување на правилник за внатрешна организација и правилник за систематизација на работните места во ГС на ВРСМ.	XXXIV. Дали е усвоен Правилник за внатрешна организација и систематизација на работните места во Генералниот секретаријат на ВРСМ? Доколку не, кога се планира да се реализира ова активност?	декември 2019	Генерален секретаријат ВРСМ	

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			30. Вработување извршители во новата организациска единица, по пат на јавен оглас / интерен оглас / мобилност.	XXXV. Дали е завршен изборот за лицата ангажирани за сите 8 позиции. Ве молиме споделете ги следните контакт информации на лицата ангажирани во новата организациска единица: име, презиме, маил и телефон, и назив. Доколку не, кога се планира да се реализира ова активност	февруари 2020	Генерален секретаријат ВРСМ	
Подзаконски акти	Објавување на предлог - подзаконските акти на ЕНЕР.	13. Одлука на ВРСМ за задолжување на сите органи кои одговараат пред ВРСМ да ги објавуваат предлог-подзаконските акти					
Подзаконски акти			31. Подготовка и усвојување на одлуката од мерката број 1, со конкретни насоки и временски рокови за органите.	XXXVI. Дали е донесена Одлука со конкретни насоки и временски рокови за сите органи за објавување на предлог-подзаконски акти на ЕНЕР според мерката "Одлука на ВРСМ за задолжување на сите органи кои одговараат пред ВРСМ да ги објавуваат предлог-подзаконските акти" под стратегиската определба "Објавување на предлог-подзаконски акти на ЕНЕР". Доколку не, кога се планира реализацијата на ова активност?	јануари 2020	МИОА	
			32. Усвојување на одлуката од активноста број 1.1.	XXXVI. Дали е донесена Одлука со конкретни насоки и временски рокови за сите органи за објавување на предлог-подзаконски акти на ЕНЕР според мерката "Одлука на ВРСМ за задолжување на сите органи кои одговараат пред ВРСМ да ги објавуваат предлог-подзаконските акти" под стратегиската определба "Објавување на предлог-подзаконски акти на ЕНЕР". Доколку не, кога се планира реализацијата на ова активност?	февруари 2020	ВРСМ	
		14. Системска модификација на Единствениот национален регистар на прописи за прикачување на предлог-подзаконските акти					

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: 1 - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			33.Изработка на софтверско решение.	XXXVII. Дали е изработено функционално софтверско решение за прикачување на предлог-подзаконски акти на ЕНЕР од страна на органите кои одговараат пред ВРСМ? Доколку не, кога се планира реализација на ова активност?	февруари 2020	ВРСМ	
			34.Прикачување на предлог-подзаконските акти од страна на органите	XXXVIII. Број на предлог-подзаконски акти објавени на ЕНЕР	од јуни 2020 до ноември 2021	СИТЕ	
Усогласување со правото на ЕУ	Спроведување анализа на постоечкиот Закон за користење на податоците од јавниот сектор и на подзаконската регулатива и предложување (евентуални) измени со цел да се постигне усогласување со Директивата за повторна употреба на информациите од јавниот сектор на ЕУ	15. Подготвена анализа за постоечкиот Закон за користење на податоците од јавниот сектор и на подзаконската регулатива, со цел да се усогласат со Директивата за повторна употреба на информациите од јавниот сектор на ЕУ.					
Усогласување со правото на ЕУ			35.Формирање работна група при МИОА	XXXIX. Дали е воспоставена работна група во рамките на МИОА за анализа на постоечкиот Закон за користење на податоците од јавниот сектор? Доколку не, кога се планира реализација на ова активност?	јануари 2020	МИОА	
			36. Доставување на резултатите од анализата до ВРСМ	XL. (1) Дали резултатите од анализата на Законот за користење на информациите од јавниот сектор се доставени до ВРСМ? (2) Колку препораки произлегуваат од анализата на Законот за користење на информациите од јавниот сектор? Во прилог споделите го списокот на препораки. (3)Дали е донесен План за спроведување на препораките од страна ВРСМ?	февруари 2020	МИОА	
		16. Измени и дополнувања на Законот за користење на податоците од јавниот сектор					

Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			37. Формирање работна група при МИОА	XLI. Дали е воспоставена работна група во рамките на МИОА за подготовка на измените и дополнувањата на Законот за користење на податоците од јавниот сектор? Доколку да, кога?	февруари 2020	МИОА	
			38. Изработка на нацрт-измени и дополнувања до ВРСМ	XLII. Ве замолуваме да ги споделите предложените измени и дополнувања од страна на работната група за измени и дополнувања на Законот за користење на податоците од јавниот сектор во рамките на МИОА	март 2020	МИОА	
			39. Објавување на ЕНЕР	XLIII. Доставете го бројот на коментари добиени преку ЕНЕР за текстот на нацрт измени и дополнувања - до март/април 2020	април 2020	МИОА	
			40. Постапка во ВРСМ за усвојување на предлог-измените и дополнувањата	XLIV. Колку предлог-измени и дополнувања на Законот за користење на податоците од јавниот сектор се прифатени од ВРСМ?	април 2021	ВРСМ	
			41. Усвојување на измените и дополнувањата од страна на Собранието	XLV. Колку амандмани се усвоени од страна на Собранието - до мај 2020	мај 2020	Собрание	
Мониторинг			42. Формирање работна група за следење на имплементацијата на Стратегијата	XLVI. (1) Дали е донесено Решение за формирање на Работна група за следење на имплементацијата на Стратегијата? Доколку не, кога се планира да се реализира ова активност?	јануари 2020	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	
				(2) Дали е донесена Програма за работата на Работната група за следење на имплементацијата на Стратегијата во првиот квартал на спроведување? Доколку не, кога се планира да се реализира ова активност?	јануари 2021	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	
				(3) Колку работни средби имала Работната група меѓу ноември 2019 и април 2020?	континуирано	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	
				(4) Колку предлози на работната група за следење на имплементацијата на Стратегијата се објавени на веб-страницата на ВРСМ меѓу ноември 2019 и април 2020?	континуирано	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	

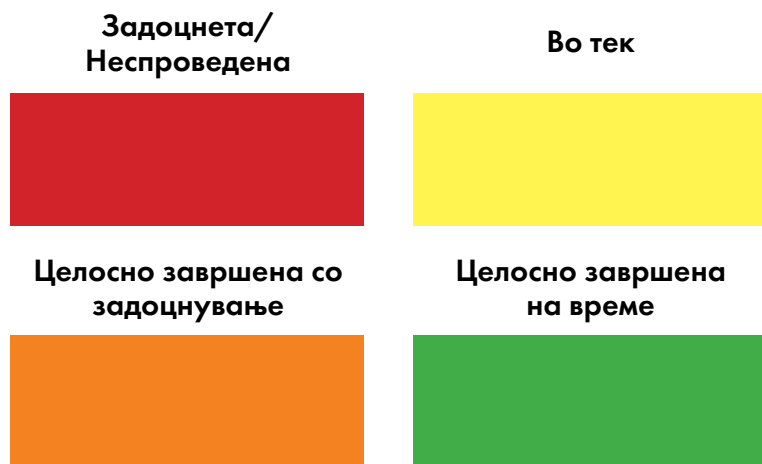
Табеларен приказ на спроведувањето на Акцискиот План

Поглавје	Стратегиска определба	Мерка: 1-18	Активност: 1-45	Индикатор: I - XLVIII	Рок на спроведување	Одговорна институција	Статус на спроведување
			43.Редовна проверка на индикаторите од Акцискиот план за спроведените мерки и активности од страна на организациската единица и доставување на тримесечни извештаи до Министерот задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	XLVII. Доставете ги четирите тримесечни извештаи (ноември 2019-февруари 2020, март-мај 2020, јуни -август 2020, септември - ноември 2020) или споделете линк до нивната веб-локација - на организациската единица за стратемски развој и транспарентност за степенот на спроведување на Акцискиот план според индикаторите за успешност	февруари 2020/ мај 2020/август 2020/ноември 2020/ февруари 2021/ мај 2021/ август 2021/ ноември 2021	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	
			44.Укажувања, упатства и изрекување мерки за одговорност во врска со спроведувањето на Стратегијата	XLVIII. На која локација во веб-страницата на ВРСМ се објавени податоци за укажувањата, упатствата и мерките за одговорност што ги има дадено министерот задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност и што ги има изречено врз основа на Етичкиот кодекс. Доколку сеуште нема такви објавени податоци, на која веб-локација ќе бидат објавени?	континуирано	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	
		18. Известување на ВРСМ					
			45.Доставување шестмесечни извештаи до ВРСМ од страна на министерот задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност	XLIX. Ве замолуваме да ни го испратите првиот и вториот шестмесечен Извештај на Министерот задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност / Генералниот Секретаријат на ВРСМ за спроведувањето на Стратегијата за транспарентност или линк до веб-локацијата на документот.	мај 2020/ ноември 2020/ мај 2021/ ноември 2021	Министер задолжен за комуникации, транспарентност и отчетност	

Методологија за следење на имплементацијата на Акцискиот план на Стратегијата за транспарентност на Владата на Република Северна Македонија

Оваа методологија е развиена со цел да се следи и оцени (1) целосното и (2) навременото спроведување на Акцискиот план на Стратегијата за транспарентност на владата на Република Северна Македонија. Следењето ќе опфати 50 институции на централно ниво избрани по случаен избор и ќе се врши на квартална основа. Алатките што ќе се применуваат за време на следењето вклучуваат (1) прашалник доставен по барања за слободен пристап до информации од јавен карактер до институцијата одговорна за спроведувањето на дадените мерки како и (2) онлајн следење на веб-страниците на одговорните институции. Следењето ќе се заснова на индикаторите и роковите на Рамката за следење и евалуација вклучена во Акцискиот план, со мали додатоци. Во случаи кога сите институции опфатени со Стратегијата се одговорни за спроведување на одредена мерка, ќе бидат побарани информации од 50-те институции покриени со ова истражување.

Оценувањето на спроведувањето на мерките ќе се врши преку четири скалила, прикажани на сликата подолу.

Активноста се оценува како **задоцнета** ако не е започната пред рокот за спроведување предвиден во Акцискиот план. Активностите што нема да бидат започнати за целиот период на спроведувањето на Акцискиот план, на крајот ќе бидат оценети како неспроведени.

Активноста се оценува дека е **во тек** доколку е започната во рокот предвиден во Акцискиот план и сè уште не е завршена.

Активноста се оценува како **целосно завршена со задоцнување** доколку е целосно завршена, но по истекот на временската рамка предвидена во Акцискиот план.

Активноста се оценува како **целосно завршена на време** ако е целосно завршена во временската рамка предвидена во Акцискиот план.

Во случаи кога повеќе институции се одговорни за спроведување на дадена активност, таа ќе се оцени како завршена само доколку и кога сите 50 набљудувани институции целосно ќе ја спроведат.

АНЕКС 2: Листа на мониторирани институции

- Генерален Секретаријат на Владата на Република Северна Македонија
- Министерство за внатрешни работи
- Министерство за надворешни работи
- Министерство за финансии
- Министерство за економија
- Министерство за транспорт и врски
- Министерство за култура
- Министерство за животна средина и просторно планирање
- Министерство за одбрана
- Министерство за правда
- Министерство за социјална политика
- Министерство за образование и наука
- Министерство за локална самоуправа
- Министерство за здравство
- Министерство за земјоделство шумарство и водостопанство
- Министерство за информатичко општество и администрација
- Министерство за политички системи и односи меѓу заедниците
- Капетанија на пристаништата
- Државен архив на Република Северна Македонија
- Биро за метрологија
- Државен завод за статистика
- Државен просветен инспекторат
- Царинска управа
- Државен комунален инспекторат
- Агенција за лекови и медицински средства
- Управа за извршување на санкциите
- Управа за водостопанство
- Државен девизен инспекторат
- Секретаријат за европски прашања
- Служба за просторен информативен систем
- Биро за регионален развој
- Државен инспекторат за техничка инспекција
- Геолошки завод на Република Северна Македонија
- Сектор за животна средина
- Управа за наменско производство
- Државен инспекторат за транспорт
- Биро за јавни набавки
- Државен санитарен и здравствен инспекторат
- Агенција за иселеништво на Република Северна Македонија
- Управа за афирмирање и унапредување на културата на припадниците на заедниците во Република Северна Македонија
- Државен инспекторат за труд
- Биро за јавна безбедност
- Биро за развој на образованието
- Државен пазарен инспекторат
- Државен инспекторат за животна средина
- Управа за заштита на растенијата (старо Фитосанитарна управа)
- Управа за развој и унапредување на образованието на јазиците на припадниците на заедниците
- Управа за хидрометеоролошки работи
- Државен инспекторат за земјоделство
- Државен инспекторат за локална самоуправа
- Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер

USAID
ОД АМЕРИКАНСКИОТ НАРОД